

Geneza projektu „Konwencja z Aarhus w praktyce – obywatelski monitoring administracji publicznej i dialog na rzecz zmian”. Metodyka badań

Marta Majka Wiśniewska
Fundacja Greenmind

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Obszar badania

Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Art. 4: Dostęp do informacji dotyczących środowiska

Art. 6: Udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji dotyczących konkretnych przedsięwzięć

Art. 9: Dostęp do wymiaru sprawiedliwości

Geneza

doświadczenia ekologicznych organizacji pozarządowych

Kontrola NIK z 2010 roku

versus

*polskie raporty z wykonania Konwencji o dostępie do informacji,
udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do
wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska*

Geneza

Raport z wykonania Konwencji z Aarhus za lata 2011-2013

w zakresie trudności we wdrażaniu art. 4:

W przypadku udostępnienia dokumentów, o których dane są zamieszczane w publicznie dostępnych wykazach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, a które powinny być udostępniane w dniu złożenia wniosku, niekiedy nie jest możliwe spełnienie tego kryterium. W szczególności dotyczy to dokumentów, które znajdują się w archiwach i przed ich udostępnieniem konieczne jest wydobycie ich z archwum.

Geneza

Raport z wykonania Konwencji z Aarhus za lata 2011-2013

w zakresie trudności we wdrażaniu art. 4:

W przypadku udostępnienia dokumentów, o których dane są zamieszczane w publicznie dostępnych wykazach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, a które powinny być udostępniane w dniu złożenia wniosku, niekiedy nie jest możliwe spełnienie tego kryterium. W szczególności dotyczy to dokumentów, które znajdują się w archiwach i przed ich udostępnieniem.

Sporadycznie zdarza się, że organy administracji nie informują o prowadzonych postępowaniach.

Geneza

Raport z wykonania Konwencji z Aarhus za lata 2011-2013

w zakresie trudności we wdrażaniu art. 6:

(...) zdarzają się incydentalne przypadki, kiedy organy administracji nie informują właściwie społeczeństwa o prowadzeniu postępowań wymagających udziału społeczeństwa.

Geneza

W Raporcie z wykonania Konwencji z Aarhus za lata 2011-2013 nie odnotowano *explicite* trudności w udziale na prawach strony ekologicznych organizacji pozarządowych w postępowaniach w sprawach decyzji dotyczących środowiska, w związku z art. 6 (i 9) Konwencji.

Geneza

W części dotyczącej rozpoznania trudności we wdrażaniu art. 9:

Doniesienia medialne informują o sytuacjach, w których w opinii dziennikarzy, organizacje pozarządowe były opłacane przez inwestorów za wycofanie się z procedur odwoławczych i protestowania przeciwko wybranym przedsięwzięciom. Ta sytuacja wywołuje tendencje do ograniczania udziału społecznego i dostępu do wymiaru sprawiedliwości w procesie inwestycyjnym (...).

Wyżej wymienione propozycje są skierowane przeciwko działaniom wykraczającym poza prawa przyznane społeczeństwu i organizacjom pozarządowym przez Konwencję.

Geneza

Dlaczego jest tak źle skoro jest tak dobrze?

Potrzebne reprezentatywne badania na terenie całego kraju

→ projekt „Konwencja z Aarhus w praktyce – obywatelski monitoring administracji publicznej i dialog na rzecz zmian” dotyczący wycinka obszaru wdrażania Konwencji

Cel badania przeprowadzonego w projekcie

- Ilościowa ocena sprawności wdrażania Konwencji
- Dostęp do informacji o środowisku
  - ✓ jakie problemy?
  - ✓ jak często?
- Zapewnienie udziału organizacji pozarządowych w postępowaniach wymagających udziału społeczeństwa
  - ✓ jakie problemy?
  - ✓ jak często?

Metodyka badań – dostęp do informacji

Informacja o środowisku i jego ochronie – raport o oddziaływaniu na środowisko

- ✓ w postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU)
- ✓ w postępowaniach zakończonych wydaniem DŚU

Wnioskujący:

- ✓ osoba fizyczna
- ✓ Fundacja

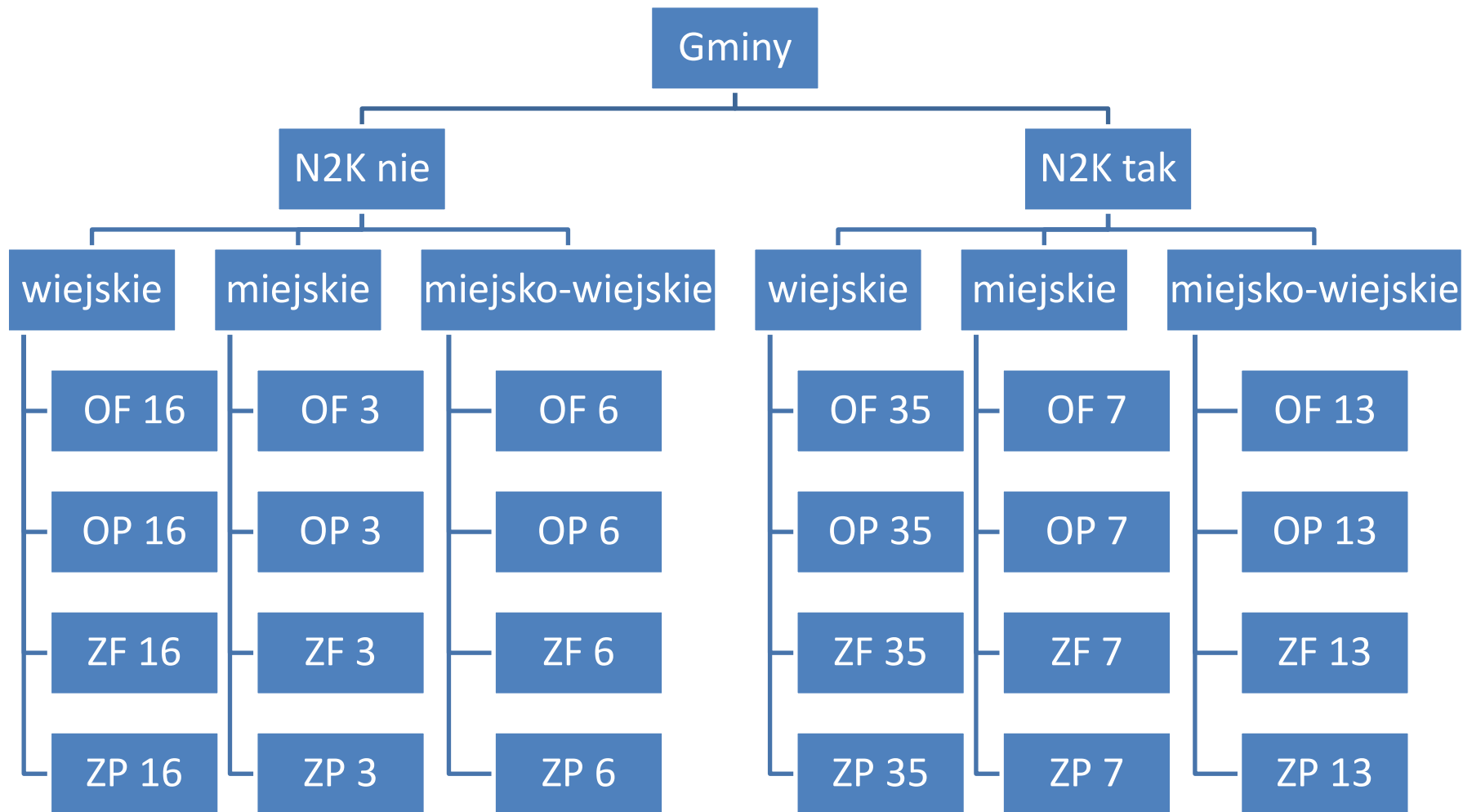
Organy:

- ✓ regionalni dyrektorzy ochrony środowiska
- ✓ organy gmin (wójtowie, burmistrzowie, prezydenci)

Metodyka badań

- Reprezentatywna próba krajowa
- 320 postępowań z gmin z terenu całej Polski
- 64 postępowania prowadzone przez 16 RDOŚ
- Próby losowe: losowania warstwowe (alokacja proporcjonalna),
uwzględniające *a priori*
  - status podmiotu wnioskującego (osoba fizyczna vs osoba prawna)
  - typ gminy (miejska, wiejska, miejsko-wiejska)
  - postępowanie zakończone vs trwające
  - obecność obszaru Natura 2000 na terenie gminy

Metodyka badań – schemat doboru próby

Metodyka badań – zapewnienie udziału

Decyzja dotycząca środowiska – decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach (zgłoszenia chęci udziału w postępowaniu w sprawie wydania DŚU)

Zgłaszający: Fundacja Greenmind

Organy: 80 organów gmin, 16 regionalnych dyrektorów ochrony środowiska

Losowo wskazane (podzbiory tych wybranych do udostępnienia raportu ooś)

Metodyka badań – standaryzacja wniosków

Treść wniosku składanego przez osobę prawną

Fundacja Greenmind
Kalenska 7/33
04-367 Warszawa
KRS: 0000365733

Warszawa, [data]

Pan/Pani
[Imię i nazwisko regionalnego dyrektora ochrony
środowiska lub wójta / burmistrza]
[nazwa Organu, do którego kierowany jest wniosek]
[adres siedziby Organu]

Na podstawie art. 8 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, w związku z art. 74 ust. 2 tej ustawy, wnoszę o udostępnienie wersji elektronicznej raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na [nazwa przedsięwzięcia], przedłożonego [Organowi] w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Proszę o przesłanie przedmiotowego raportu pocztą elektroniczną na adres:
marta.wisniewska@greenmind.pl

Z wyrazami szacunku,

Marta Wiśniewska

Członek Zarządu Fundacji Greenmind

Treść wniosku składanego przez osobę fizyczną

Warszawa, [data]

[Imię i nazwisko osoby fizycznej]
[adres]

Pan/Pani
[Imię i nazwisko regionalnego dyrektora ochrony
środowiska lub wójta / burmistrza]
[nazwa Organu do którego kierowany jest wniosek]
[adres siedziby Organu]

Na podstawie art. 8 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, w związku z art. 74 ust. 2 tej ustawy, wnoszę o udostępnienie wersji elektronicznej raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na [nazwa przedsięwzięcia], przedłożonego [Organowi] w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Proszę o przesłanie przedmiotowego raportu pocztą elektroniczną na adres [adres poczty elektronicznej osoby fizycznej]

Z poważaniem,

[Imię i nazwisko oraz podpis osoby fizycznej]

Metodyka badań – standaryzacja zgłoszeń

Warszawa, [data]

greenmind
Fundacja Greenmind
Kalenska 7/33
04-367 Warszawa
KRS: 0000365733

Pan/Pani
[Imię i nazwisko regionalnego dyrektora ochrony
środowiska lub wójta / burmistrza]
[nazwa Organu do którego kierowany jest wniosek]
[adres siedziby Organu]

W związku z obwieszczeniem z dnia [data] ([znak pisma]) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia [nazwa / informacja na czym polega przedsięwzięcie],

powołując się na cele statutowe Fundacji, odzwierciedlone w KRS Fundacji,

zgodnie z Art. 44 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.),

zgłaszam chęć uczestniczenia Fundacji Greenmind w przedmiotowym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa i informuję, że Fundacja uczestniczyć w nim będzie na prawach strony.

Marta Wiśniewska
Członek Zarządu Fundacji Greenmind

Metodyka badań – archiwizacja reakcji organów

Zestandaryzowana archiwizacja reakcji organów w oparciu o ustalone instrukcje (tak / tak ale / nie; opłaty, daty itp.).

Kwalifikacja reakcji organów w zakresie udostępniania informacji o środowisku „na korzyść” organu, z czasu reakcji wyłączona zwłoka w ewentualnych odpowiedziach wnioskującego.

Podsumowanie

Ilościowe, rygorystycznie zaplanowane, badania wdrożenia Konwencji z Aarhus na dużej, reprezentatywnej próbie.

Dziękujemy za uwagę.

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Wykonawca: Fundacja Greenmind

Współpraca: Polska Zielona Sieć

